

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 47453/17
Davor GJURAŠIN
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 16. siječnja 2024. u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,
Lorraine Schembri Orland,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 47453/17) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Davor Gjurašin („podnositelj zahtjeva”), koji je rođen 1957. i živi u Zagrebu i kojemu je dopušteno da se sam zastupa u postupku pred Sudom, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 30. lipnja 2017.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovoru o nedostatku nepristranosti Vrhovnog suda, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten,

očitovanja stranaka,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se uglavnom odnosi na navodni nedostatak nepristranosti Vrhovnog suda u trima postupcima koji su okončani 2010. odnosno 2014. i u kojima je taj sud odbio podnositeljeve prizive protiv triju rješenja Hrvatske odvjetničke komore. Tim je rješenjima podnositelju privremeno obustavljeno obavljanje odvjetničke službe do ishoda istodobnog disciplinskog postupka koji je protiv njea pokrenut pred Odvjetničkom komorom zbog neplaćanja članarine.

2. Konkretno, presudom od 25. veljače 2010. Vrhovni sud odbio je podnositeljev priziv protiv rješenja Odvjetničke komore od 17. listopada 2009. Dvjema presudama donesenima 11. prosinca 2014. taj je sud odbio podnositeljeve prizive protiv dvaju rješenja Odvjetničke komore od 14. prosinca 2013. U svakom od tih triju predmeta Vrhovni sud zasjedao je u vijeću u sastavu od troje sudaca i dvoje odvjetnika (članova Komore), kako je predviđeno Zakonom o odvjetništvu.

3. Podnositelj zahtjeva podnio je ustavne tužbe protiv presuda Vrhovnog suda. Prigovorio je, *inter alia*, da se Vrhovni sud nije moglo smatrati nepristranim jer je njegovo vijeće bilo sastavljeno od dvoje odvjetnika, odnosno od dvoje članova Odvjetničke komore čija je rješenja pobijao pred tim sudom.

4. Odlukom od 8. travnja 2014. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva protiv presude Vrhovnog suda od 25. veljače 2010., a podnositelja je obavijestio o svojoj odluci 6. svibnja 2014. Dvjema odlukama od 19. veljače 2015. proglasio je nedopuštenima podnositeljeve ustavne tužbe protiv dviju presuda Vrhovnog suda od 11. prosinca 2014., a podnositelja je obavijestio o tim odlukama 5. ožujka 2015.

5. Dana 18. travnja 2016. odnosno 10. siječnja 2017. podnositelj zahtjeva podnio je Državnom sudbenom vijeću zahtjev za uvid u imovinske kartice dvoje od troje profesionalnih sudaca koji su zasjedali u vijeću Vrhovnog suda, i to sutkinje D. L. I. i suca J. J. To je učinio jer je, nakon što je čuo određene glasine, počeo sumnjati da je tim sucima Odvjetnička komora platila određene usluge koje su za nju obavili.

6. Državno sudbeno vijeće prvotno je odbilo njegov zahtjev. Međutim, nakon što je Povjerenica za informiranje tri puta poništila odluke tog vijeća povodom žalbi podnositelja zahtjeva, vijeće je u konačnici podnositelju dostavilo tražene dokumente. Podnositelj ih je zaprimio u razdoblju od 26. svibnja do 6. srpnja 2017. Iz tih je dokumenata podnositelj saznao da je Odvjetnička komora doista dvama dotičnim sucima isplatila naknadu za predavanja koja su ondje održali. Konkretno, sutkinja D. L. I. tu je naknadu primila 2013. i 2014., što je prijavila Državnom sudbenom vijeću u veljači 2014. odnosno veljači 2015. Sudac J. J. tu je naknadu primio 2014., 2015. i 2016., što je prijavio u veljači 2015., 2016. i 2017.

7. Podnositelj zahtjeva pred Sudom prigovorio je, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, da Vrhovni sud nije bio nepristran jer je njegovo vijeće bilo sastavljeno ne samo od dvoje odvjetnika, članova Komore, već i od dvoje sudaca koji su u relevantno vrijeme primali uplate od Odvjetničke komore, čija je rješenja pobijao pred tim sudom.

8. U svojem očitovanju od 27. kolovoza 2019. podnositelj zahtjeva prvi je put prigovorio, također na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, zbog nepristranosti Ustavnog suda u prvom postupku koji je okončan odlukom tog suda od 8. travnja 2014. (vidi stavak 4. ove odluke). Konkretno, prigovorio

je da je sudac M. B., koji je bivši odvjetnik, a stoga i bivši član Komore, zasjedao u vijeću koje je donijelo tu odluku.

OCJENA SUDA

A. Prigovori o nedostatku nepristranosti Vrhovnog suda

9. Sud na početku naglašava da podnositelj zahtjeva u svojem zahtjevu nije ostao pri tvrdnji koju je iznio pred domaćim sudovima, konkretno, da je sama činjenica da je dvoje odvjetnika zasjedalo u vijeću Vrhovnog suda sama po sebi dovoljna da dovede u pitanje nepristranost tog suda (vidi stavak 3. ove odluke). Umjesto toga, pred Sudom je prigovorio da je kombinacija tog elementa zajedno sa sudjelovanjem dvoje profesionalnih sudaca koji su primali naknadu od Odvjetničke komore dovela u pitanje nepristranost Vrhovnog suda (vidi stavak 7. ove odluke).

10. Sud ipak ponavlja da, sa stajališta objektivne nepristranosti, sudjelovanje članova određenih profesija u vijeću suda koje odlučuje o disciplinskim pitanjima ne otvara pitanje na temelju Konvencije sve dok ti članovi, kao u ovom predmetu, djeluju u osobnom svojstvu (vidi *Albert i Le Compte protiv Belgije*, 10. veljače 1983., stavak 32., Serija A br. 58).

11. Vlada je osporila dopuštenost ovog dijela zahtjeva tvrdeći da podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva, *inter alia*, jer nije zatražio obnovu postupaka pred Vrhovnim sudom. Podredno, tvrdila je da podnositelj zahtjeva nije poštovao pravilo o šest mjeseci i da su ovi prigovori, u svakom slučaju, očigledno neosnovani.

1. Prigovor koji se odnosi na presudu Vrhovnog suda od 25. veljače 2010.

12. Sud primjećuje da imovinske kartice koje je podnositelj zahtjeva pribavio u odnosu na dvoje sudaca čiju je nepristranost dovodio u pitanje upućuju na to da su ti suci primali naknadu od Odvjetničke komore u razdoblju od 2013. do 2016. (vidi stavak 6. ove odluke) za predavanja koja su ondje održali. To znači da se, u mjeri u kojoj podnositelj zahtjeva prigovara zbog sudjelovanja tih sudaca u donošenju presude Vrhovnog suda od 25. veljače 2010. (vidi stavak 2. ove odluke), njihova nepristranost ne može dovesti u pitanje na toj osnovi.

13. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor, u svakom slučaju, nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije jer je očigledno neosnovan i da se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

2. *Prigovori koji se odnose na dvije presude Vrhovnog suda od 11. prosinca 2014.*

14. Sud ponavlja da prijedlog za obnovu postupka u pravilu ne predstavlja djelotvorno pravno sredstvo u smislu članka 35. stavka 1. Konvencije (vidi, primjerice, *Hrdalo protiv Hrvatske*, br. 23272/07, stavak 45., 27. rujna 2011., i ondje navedene predmete). Međutim, u predmetima kao što je ovaj Sud je, iznimno, utvrdio da su slična pravna sredstva djelotvorna (vidi, primjerice, *Kiiskinen i Kovalainen protiv Finske* (odl.), br. 26323/95, 1. lipnja 1999.; *Nikula protiv Finske* (odl.), br. 31611/96, 30. studenoga 2000.; i *K. S. i K. S. AG protiv Švicarske*, br. 19117/91, odluka Komisije od 12. siječnja 1994.).

15. Konkretno, prema mjerodavnom domaćem pravu, odnosno Zakonu o upravnim sporovima iz 2010., koji je bio primjenjiv i u relevantno vrijeme, među razlozima za obnovu spora navedeno je sudjelovanje u donošenju pobijane presude suca koji je morao biti izuzet (usporedi gore navedeni predmet *Kiiskinen i Kovalainen* i gore navedeni predmet *Nikula*). Apsolutni je rok nakon kojeg se više ne može podnijeti prijedlog za obnovu jedna godina od pravomoćnosti pobijane presude. U ovom predmetu taj je rok počeo teći od datuma donošenja dviju presuda Vrhovnog suda od 11. prosinca 2014. (vidi stavak 2. ove odluke), što znači da je podnositelj zahtjeva mogao podnijeti prijedlog za obnovu drugog i trećeg postupka do 11. prosinca 2015.

16. Za razliku od ustavne tužbe, koju je podnositelj zahtjeva iskoristio (vidi stavak 3. ove odluke), prijedlog za obnovu postupka bio je jedino djelotvorno pravno sredstvo u danim okolnostima jer mu je ostavljao dovoljno vremena da dobije informacije koje su, prema njegovu mišljenju, dovodile u pitanje nepristranost dvoje dotičnih sudaca. To je stoga što je rok od trideset dana za podnošenje ustavne tužbe bio prekratak za dobivanje tih informacija, pri čemu se podrazumijeva da se nakon isteka tog roka ustavna tužba više ne može mijenjati ni dopunjavati.

17. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da nije podnio prijedlog za obnovu postupka jer je tek 2016. počeo sumnjati u nepristranost dotičnih dvoje sudaca zbog njihovih veza s Odvjetničkom komorom (vidi stavak 5. ove odluke).

18. S tim u vezi Sud primjećuje da su informacije na kojima je podnositelj zahtjeva mogao temeljiti prijedlog za obnovu postupka (naknada koju je dvoje sudaca primilo 2014. od Odvjetničke komore) bile dostupne od veljače 2015. (vidi stavak 6. ove odluke). To je bilo devet i pol mjeseci prije isteka roka za podnošenje tog pravnog sredstva (vidi stavak 15. ove odluke). Međutim, podnositelj zahtjeva nije zatražio tu informaciju do travnja 2016. (vidi stavak 5. ove odluke), odnosno godinu i gotovo dva mjeseca nakon što su relevantne informacije postale dostupne.

19. S obzirom na to, i uzimajući u obzir svoju sudsku praksu (vidi *Tabak protiv Hrvatske*, br. 24315/13, stavci 78. – 80., 13. siječnja 2022.), Sud smatra da se to odlaganje ne može smatrati opravdanim. Podnositelj zahtjeva, koji je bio bivši odvjetnik, nije postupao s nužnom revnošću u pribavljanju informacija na kojima je mogao temeljiti prijedlog za obnovu postupka.

20. S obzirom na to da se u ovom predmetu odlaganje u pribavljanju relevantnih informacija uglavnom i objektivno može pripisati podnositelju zahtjeva, štetne posljedice tog odlaganja, odnosno istek jednogodišnjeg roka za podnošenje prijedloga za obnovu postupka, snosi podnositelj zahtjeva (usporedi i gore navedeni predmet *Tabak*, stavak 80.).

21. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava i da stoga mora biti odbačen sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

B. Prigovor o nedostatku nepristranosti Ustavnog suda

22. Sud primjećuje da je podnositelj zahtjeva bio obaviješten o odluci Ustavnog suda od 8. travnja 2014. u kojoj je sudjelovao sudac M. B. 6. svibnja 2014., a ovaj je prigovor prvi put iznio u svojem očitovanju od 27. kolovoza 2019. (vidi stavke 4. i 8. ove odluke), odnosno, više od šest mjeseci kasnije.

23. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. zbog nepoštovanja pravila o šest mjeseci i da se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 8. veljače 2024.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

